

NARZĘDZIA DIAGNOSTYCZNE
W PRACY DORADCY
ZAWODOWEGO

w pracowni Szkolnego Ośrodka Kariery
w Gimnazjum nr 56 im. J. Wybickiego
w Poznaniu

Poznań, 2011 rok

NARZĘDZIA WYKORZYSTYWANE W PRACY DORADCY ZAWODOWEGO

w Szkolnym Ośrodku Kariery (stan na rok szkolny 2011/2012)

w Gimnazjum nr 56 im. J. Wybickiego

w Poznaniu

Doradca zawodowy w swojej pracy posługuje się wieloma narzędziami oceny i samooceny, programami multimedialnymi oraz filmami. W wyposażeniu pracowni znajduje się również szereg opracowań własnych.

Szkolny Ośrodek Kariery dysponuje:

- wydzieloną pracownią, która stanowi Szkolny Punkt Informacji Zawodowej,
- zestawem komputerów z dostępem do Internetu (dysponujemy czterema stanowiskami komputerowymi połączonych w sieć lokalną),
- drukarka, skaner, rzutnik pisma, ekran,
- regał na materiały i ulotki, szafki,
- tablice informacyjne, telewizor, magnetowid,
- stanowiskami do pracy indywidualnej i grupowej,
- tablica.
- ekran

Materiały i pomoce.

Pracownia posiada opracowane zestawy materiałów do zajęć i ćwiczeń grupowych i indywidualnych:

- scenariusze zajęć dotyczących dokonywania samooceny, podejmowania decyzji, działań związanych z poszukiwaniem informacji,
- załączniki do ćwiczeń i wzory ćwiczeń,
- materiały wspomagające prowadzenie zajęć np. kwestionariusze, ankiety, wzory druków,
- spis literatury fachowej, stron internetowych,
- książki, poradniki, informatory, czasopisma,
- filmy o zawodach i przykładowych ścieżkach kształcenia,
- programy komputerowe:
  - „Wybrać zawód – czyli co gimnazjalista powinien wiedzieć”,
(*opracowanie własne*)
  - „Piramida kariery”

- „Informator o zawodach”
- tablica – „System kształcenia”,
- „Teczka planowania kariery zawodowej gimnazjalisty”,
- „Karta Informacji Zawodowej Gimnazjalisty”(opracowanie własne)

Baza diagnostyczna

Doradca zawodowy posiada uprawnienia i pełne kwalifikacje do posługiwania się w działaniach diagnostycznych:

- testem do badania charakterów metodą Bergera: „**Charakterologia**” (program komputerowy),
- testem do badania „Predyspozycji zawodowych”, (program komputerowy)
- **testem BBT** – obrazkowy test do badania skłonności zawodowych metodą Achtnicha,

ponad to w diagnozie stosujemy:

- ankiety, kwestionariusze, karty do badań i dokonywania samooceny,
- „**Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej**” (program komputerowy)
- „Mój poziom stresu” (program komputerowy),
- „Czy jestem asertywny?”(program komputerowy)
- „**Karta informacji zawodowej gimnazjalisty**” – *opracowanie własne*, która pomaga uczniowi zebrać informacje:
  - **sobie samym**, -czyli odpowiedzieć na pytanie „**Kim jestem?**”
(*na podstawie informacji zebranych w klasie I – SAMOPOZNANIE*)
    - zainteresowania i zdolności
    - temperament
    - hierarchia wartości
    - cechy osobowości
    - obraz własnej osoby – model życia
  - **o zawodach** (*na podstawie informacji zebranych w klasie II – ŚWIAT PRACY co znaczy poznać zawód*)
    - obraz mojego idealnego zawodu – JA i mój zawód,
    - Podział zawodów ze względu na podstawowe środowisko pracy,
    - plan zbierania i analizy informacji o wybranym zawodzie
  - **zaplanować przyszłość, Kim będę?** (*na podstawie informacji zebranych w klasie III – PLANOWANIE KARIERY*)
    - moje cele edukacyjne,
    - moja postawa wobec życia i pracy
    - system kształcenia.

Wyposażenie pracowni SzOK - publikacje elektroniczne:

- **Kalejdoskop zawodów – filmowa prezentacja 100 zawodów.**

Zawody o ustabilizowanym popycie na rynku pracy, zawody najchętniej wybierane oraz nowe zawody z przyszłością. Filmy dają odpowiedź na pytania:

- ✓ na czym polega praca w danym zawodzie?
- ✓ Jakich predyspozycji zwód ten wymaga?
- ✓ Jakie są jego plusy i minusy?
- ✓ Jak i gdzie zdobyć potrzebne wykształcenie?

- **Panowanie kariery – czyli jak wybrać zawód (wersja filmowa) – czynniki psychologiczne, osobowościowe i środowiskowe wpływające na wybór zawodu**

- **E- Szok,**
- **Test – „ Czy jestem przedsiębiorczy”,**
- **Test – „Czy jestem kreatywny?”,**
- **„Samoocena zainteresowań”**
- **„Indywidualny Plan kariery dla gimnazjalisty”,**
- **Pakiet „ Kariera na Maksa”**
- **„Labirynt zawodów”,**
- **Test – „Predyspozycje zawodowe”,**
- **„Piramida Kariery 2”,**
- **„Wstępna orientacja zawodowa”,**
- **„Multimedialny informator o uczelniach wyższych – 2006”**
- **„Piramida kariery 3”**
- **„Wybrać zawód – co gimnazjalista powinien wiedzieć?” CD- opr. własne,**
- **„3 KROKI do wyboru zawodu” opr. własne**
- **Trendy na rynku pracy – opr. Centrum Doradztwa Zawodowego**
- **Absolwent szkoły zawodowej pilnie poszukiwany – opr. Centrum Doradztwa Zawodowego**
- **Orientacja i poradnictwo zawodowe w gimnazjum – opr. własne**
- **Materiały metodyczno - dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów wyd. KOWEZIU**

- **Jak zdobyć pracę?** – poradnik multimedialny „Gazety wyborczej”
- **Pierwsza praca i co dalej?** poradnik multimedialny „Gazety wyborczej”
- **„Zawody przyszłości w Wielkopolsce”** raport, Doradztwo Gospodarcze DGA S.A.
- **Vademecum Talentu** – program multimedialny

Filmy

- **a)** Planowanie kariery, czyli jak wybrać zawód.
- **b)** Autoprezentacja,
- **c)** Mowa ciała czyli komunikacja niewerbalna,
- **d)** Techniki szybkiego zapamiętywania, uczenia się i czytania.,
- **e)** jak radzić sobie z agresją.
- **f)** Kalejdoskop zawodów – filmy prezentujące 100 zawodów

Publikacje – książki, ulotki, broszury

Książki:

1. Podręcznik Szkolnego Doradcy Zawodowego pod red. Wojciech Kreft, Sylwia Pokulewicz – Połańska
2. Zawodowe drogowskazy
  - wsparcie dla modernizacji oferty szkół o profilu zawodowym,
  - podstawy poradnictwa zawodowego,
  - warsztat pracy szkolnego doradcy zawodowego
  - otoczenie społeczno-gospodarcze szkoły, rynek pracy – podstawowe wiadomości
3. Materiały metodyczno-dydaktyczno do planowania kariery zawodowej uczniów, gry i ćwiczenia grupowe z podziałem na kategorie wiekowe (wyd. KOWEZIU)
4. Szkolny doradca zawodowy – projekt (wyd. KOWEZIU)
5. Zawodowe drogowskazy – wsparcie dla modernizacji oferty szkół o profilu zawodowym – materiały konferencyjne (wyd. ECORYS)
6. Podstawy rozwoju zawodowego młodzieży, materiały metodyczno-dydaktyczne (wyd. KOWEZIU)
7. Metody aktywizujące i techniki pracy z grupą, materiały metodyczno-dydaktyczne (wyd. KOWEZIU)
8. ABC doradztwa zawodowego.

Głównym „przeznaczeniem” działań doradcy zawodowego jest udzielanie uczniom pomocy w wyborze optymalnego zawodu i zaplanowaniu dalszej ścieżki kształcenia w tym :

- a) pomoc w określeniu zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych ucznia,
- b) dostarczenie wiedzy na temat:

- o wymaganych umiejętności i cech osobowych na różnych stanowiskach pracy,
- o niezbędnych kwalifikacji do wykonywania różnych zawodów,
- o tendencji na rynku pracy,
- c) wskazanie instytucji, które pomogą w przyszłości w realizacji swojej kariery w tym również założyć własną firmę,

W załączeniu - opis niektórych narzędzi – programów komputerowych, z których mogą korzystać uczniowie naszego Gimnazjum:

NARZĘDZIA- programy komputerowe	OPIS NARZĘDZIA
<p>e- SZOK</p>	<p>- dostarcza informację edukacyjno – zawodowe - zawiera moduły: „Test bilansu i kompetencji” (wykreślenie za pomocą testu indywidualnego profilu kompetencji), „Klasyfikacja zawodów i specjalności”, „Świat zawodów” (zawodów zawierające informacje dotyczące zadań i czynności, środowiska pracy, wymagań zawodu: psychologicznych i osobowościowych, informacji z rynku pracy: warunki podjęcia pracy, szanse zatrudnienia, informacji o ścieżkach kształcenia), „zawody z przyszłością” (lista zawodów uznanych za przyszłościowe, w których rośnie liczba miejsc pracy, opisy tych zawodów składające się z 5 rozdziałów takich, jak w module „Świat zawodów”, zawiera informacje na temat tego, dlaczego dany zawód jest zawodem rozwojowym), „Scenariusze zajęć” (zarówno do pracy grupowej, jak i indywidualnej), „Informatorium” (zbiór informacji dotyczący edukacji i rynku pracy m.in. na temat stypendiów, wolontariatu, edukacji w Polsce, praktyk, rynku pracy, programów unijnych dla młodzieży), Współpraca” (zawiera informacje, dane adresowe i linki do instytucji związanych z poradnictwem zawodowym)</p>
<p>Pakiet „Kariera na Maksa”</p>	<p>Pakiet zawiera wysoce innowacyjne i przemawiające językiem młodzież narzędzia – wykorzystuje najnowsze trendy, techniki społecznościowe, najnowsze techniki audiowizualne i niespotykane dotąd na polskim rynku narzędzia wspierające rozwój kariery uczniów.</p>
<p>Test „Czy jestem przedsiębiorczy?”</p>	<p>- zawiera zestaw pytań pomagających stwierdzić czy dana osoba posiada cechy przedsiębiorcy, -pozwala na udzielenie sobie odpowiedzi na pytania: „Czy nadaję się do tego, aby założyć własną firmę?”</p>

Test „Czy jestem kreatywny?”	- zawiera zestaw pytań pomagający w ocenieniu własnej osoby pod względem kreatywności.
Przewodnik językowy	- przedstawia sposoby nauki języków obcych (wiedza o sobie, motywacja, metody nauczania i uczenia się, wybór dobrego kursu językowego) - wskazuje na ważność nauki języków obcych i ich zastosowanie w życiu każdego człowieka - prezentuje charakterystykę językową (stopnie zaawansowania, certyfikaty językowe, koszty, dofinansowania, stypendia językowe) - zawiera gry edukacyjne oraz przydatne linki
Samoocena zainteresowań zawodowych	- pozwala na określenie profilu zainteresowań ucznia oraz analizę pewnych predyspozycji zgodnych z zainteresowaniami ucznia
Indywidualny Plan Kariery dla gimnazjalisty	- wspomaga w dokonaniu wyboru zawodu oraz ścieżek kształcenia - wspomaga w skutecznym i optymalnym planowaniu swojej przyszłej kariery - zawiera moduły: „Jaki Jestem?” (zainteresowania, umiejętności, osobowość, wartości, wiedza i osiągnięcia, zdrowie, samoocena i motywacja, predyspozycje zawodowe), „Moja Edukacja” (rodzaje szkół, kursy i szkolenia, wybór szkoły), „Mój Zawód” (cele zawodowe, środowisko pracy, branże zawodowe, mój wymarzony zawód, praktyki i wolontariat, pierwsza praca, sieć wsparcia)
Labirynt zawodów	- test predyspozycji i zainteresowań zawodowych dokonywany za pomocą obrazków - zawiera zasoby informacji zawodowej wspierające planowanie ścieżki edukacyjnej oraz kariery zawodowej uczniów (opisy i schematy klasyfikacji zawodów i specjalności, opis poszczególnych branż, multimedialny spacer po przykładowym zawodzie z każdej branży, pełna informacja o świecie zawodów)
Predyspozycje zawodowe	- pozwala na poznanie predyspozycji, zainteresowań, zdolności, cech osobowych i preferowanych aktywności - określa profil ucznia w kategoriach: realista, badacz, artysta, przedsiębiorca, osobowość konwencjonalna i społeczna, - podaje przykładowe zawody dla każdej z powyższych kategorii
Kwestionariusz	- pozwala określi poziom inteligencji emocjonalnej w odniesieniu do następujących zdolności: rozpoznawanie

<p>inteligencji emocjonalnej</p>	<p>własnych emocji, rozpoznawanie emocji u innych ludzi, emocjonalne wspomaganie myślenia, adekwatne wyrażanie emocji, rozumienia emocji, kontrolowania emocji</p>
<p>Piramida kariery 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zawiera konspekty, kwestionariusz, ćwiczenia, testy pomagające doradcy określić zainteresowania, zdolności, predyspozycje, cechy, oczekiwania młodego człowieka odnośnie kariery zawodowej - wspomaga tworzenie własnego planu działania, wyznaczanie celów, podjęcie decyzji o wyborze kolejnego etapu kształcenia - pomaga w przygotowaniu się do rozmów z pracodawcami - wskazuje na możliwości poszukiwania informacji zawodowej, pracy - zawiera moduły odnoszące do się do aspektów osobowościowych adresata, świata zawodów, rynku pracy, wyboru zawodu, ścieżki edukacji, planowania kariery oraz samorealizacji
<p>Wstępna orientacja zawodowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozwala na określenie predyspozycji ucznia - wskazuje na ścieżkę edukacji oraz karierę zawodową zgodną z predyspozycjami - sygnalizuje konieczność rozważenia swojego stanu zdrowia oraz cech charakteru przy wyborze ścieżki kariery zawodowej
<p>Charakterologia Test Bergera</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozwala określić temperament jednostki, styl jej działania, dyspozycje, wady i zalety, plan pracy oraz zawód jednostki posiadającej określony temperament - prezentuje profil jednostki w postaci wykresu (skala emocjonalności, oddźwięku psychicznego, aktywności) - wspomaga w określaniu własnych preferencji zawodowych z uwzględnieniem temperamentu, predyspozycji oraz cech charakteru jednostki

doradca zawodowy – mgr Aniela Kobusińska – Luty
Pracownia doradztwa zawodowego
w Szkolnym Ośrodku Kariery w Gimnazjum nr 56 w Poznaniu